

Na drugi seji obeh zborov je bil potrjen okrajni družbeni plan za leto 1953

Ptuj, 1. marca (LP). Na današnji sedemurni skupni seji Okrajnega zbora in Zbora proizvajalcev je bil po tolmachenjih in debatah izglasovan predlog okrajnega družbenega plana za leto 1953 s skupnim planiranim narodnim dohodkom 3.933.725.000 din, predlog okrajnega proračuna za leto 1953 z dohodki in izdatki 202.300.160 din in 17 odlokov in sklepov gospodarskega in upravnega pomena.

Obsežni predlogi za sejo, ki so jih pripravili sveti, so zboroma raztolmačili predsedniki svetov. Ravno glede na obsežnost in važnost tolmachenj in pozneje izglasovanih predlogov, je bilo na predlog sklenjeno, da se zbora ob določenem dnevu sestane k skupnemu študiju in diskusiji pomembnejših postavk, v kolikor te niso dovolj pojasnjene že tekom priprav na sejo.

V ospredju vseh predlogov je bil predlog družbenega plana za leto 1953, ki ga je raztolmačila predsednica gospodarskega sveta tov. Lojzka Stropnik, med drugim v sledečem:

»Predloženi družbeni plan okraja Ptuj vsebuje v svojem prvem poglavju predvideno ustvaritev narodnega dohodka, ki bo dosežen v posamezni gospodarski panogi. V celoti bo po tem planu ustvarjeno v l. 1953 tri milijarde 933.000.000 din narodnega dohodka, od tega v industriji 37, v kmetijstvu vseh sektorjev (vštevši gozdarstvo) 42,8, v gradbeništvu 7,6, v prometu 3, v trgovini 3,3, v gostinstvu 1,1 in v obrti 5,2 odst. Prikazana struktura nam pove in prikazuje značaj in obseg naših gospodarskih kapacitet.

Iz prikazane strukture je torej razvidno, da se največ narodnega dohodka ustvarja v kmetijstvu in to takorekoč v privatnem sektorju, ker je najobsežnejši. Naslednja struktura o razdelitvi narodnega dohodka nam pove še to, da 78 odst. ustvarjenega narodnega dohodka porabijo kmetijski proizvajalci za lastno potrošnjo in le povprečno 22 odst. odvedejo v družbene sklade. Industrija pa, ki ustvari le 37 odst. narodnega dohodka, daje skupnosti petkrat več kakor znaša potrošni sklad proizvajalcev te panoge. To pomeni, da je produktivnost industrijske proizvodnje za ceih

500 odst. večja od kmetijske proizvodnje.

Se jasneje sliko dobimo, če analiziramo skupno presežno vrednost, odnosno oni deli narodnega dohodka, na katerega reflektira država za pokritje splošno družbenih potreb. Če vzamemo skupna sredstva 1 milijardo 827.888.000 din, na vsakega državljanca država stodoletno, potem vidimo, da znaša prispevek državnih podjetij 85, dohodnina privatnega sektorja pa le 15 odstotkov vseh sredstev, ki se formirajo na področju okraja.

Iz osnovne delitve narodnega dohodka, ki jo predvideva predlog okrajnega družbenega plana, je nadalje razvidno tudi, koliko ustvarjajo proizvajalci posamezne gospodarske panoge presežne vrednosti na 1 dinar zaslužka. Iz te analize je razvidno, da se v industriji na vsak dinar zaslužka ustvari 5,43 din presežne vrednosti, v kmetijstvu 0,22 din, in gradbeništvu 1,03 din, v prometu 1,34 din, v trgovini 0,63 din, v gostinstvu 0,94 din in v obrti 0,73 din.

Za planirano ustvaritvijo in osnovno razdelitvijo narodnega dohodka je v tolmachenem planu prav tako važna in mnogo bolj otipljivo poglavje o določitvi individualnih stopenj akumulacije, ki naj jih uporabljajo posamezna podjetja v letu 1953. Poudariti moram, da je bila določitev tega proporca sorazmerno najbolj zapleteno delo — prvič zaradi novosti dela in drugič zaradi tega, ker so morali gospodarski organi izvršiti nešteto razprav s predstavniki delovnih kolektivov, preden je bilo doseženo medsebojno soglasje. Zadevno poglavje plana, ki je bilo dano v javno razpravo, se v nekaterih postavkah razlikuje od predloženega plana. To je rezultat naknadnih korektur, ki so se izvršile na podlagi nekaterih pripomb od strani delovnih kolektivov in vsled ponovnega preračunavanja na bazi nastalih sprememb v metodologiji planiranja. Prepričan sem, da so stopnje, ki jih sedaj vsebuje tolmachen plan, veren odraz zmogljivosti posameznih podjetij in jih ne bo treba spreminjati. Kljub temu pa želim, da bi razprava v tem delu plana osvetlila marsikatero značilnost, ki iz samih števil ni dovolj razvidna.

Barvarna in apretura Ptuj 60

»Mesnine« Ptuj 60

Mestne pekarnice »Kruh in pecivo« Ptuj 60

Mizarska delavnica Središče 60

Občinska žaga Središče 125

Mestna klavnica in mesarija Ormož 65

Mestna pekarna Ormož 55

Klavnica in mesnica Strnišče 65

Pekarna Strnišče 55

Splošne obrtne delavnice Lovrenc 55

Pletarna Ptuj 60

Cevlarska zadruga »Obutev« Ptuj 55

Cevlarska zadruga Lovrenc 55

Obrtna podjetja OZZ Ptuj 104

Strojne delavnice OZZ Ptuj 60

Ostala podjetja 50

Opomba: Stanje AS, ki jih vsebuje predlog družbenega plana LRS so le orientacijskega značaja, stopnje AS, ki jih vsebuje okrajni družbeni plan (v koloni OLO) pa predstavljajo za podjetja obveznost.

Podjetjem, ki imajo sedeže uprav izven območja OLO Ptuj, so določili stopnjo AS pristojni ljudski odbori ter jih s tem planom navajamo le evidenčno.

Za trgovske, gostinske in obrtne odseke kmetijskih zadrug veljajo stopnje AS kot ustrezna podjetja državnega sektorja, le da bo delitev akumulacije urejena s posebnimi predpisi.

Rezervni oficirji in obramba domovine

V sedanjem obdobju hladne vojne, ko je naša in tudi druge države, ogrožena s strani Sovjetske zveze in njenih satelitov, je naše vodstvo posvetilo posebno pozornost obrambi naše socialistične domovine in njene neodvisnosti. V to smer je šlo tudi delo organizacije rezervnih oficirjev, katerih naloga je delati na vsestranskem vojni-tehničnem ter patriotičnem vzganjanju svojega članstva.

Lanskoletni občni zbor je postavil pred organizacijo odgo-

Diskusijo po tolmachenju plana so začeli odborniki s podelja, zatrjujoč, da bi moralo kmetijstvo, ki daje največ, tudi največ prejeti. Diskutantom je bilo pojasnjeno, kako je s kmetijsko proizvodnjo pri nas, kako s potrošnjo kmetijskih proizvodov in kaj je treba storiti, da bo mogoče več dati tudi kmetijstvu in s tem pomagati dvigniti kmetijsko proizvodnjo na stopnjo, da bo lahko več dajalo družbi.

V diskusiji se posameznikom ni posrečilo spremeniti predlaganih postavk plana, ki so bile utemeljene, kot je že uvodoma rekla tov. Stropnikova:

»Naši planski organi, ki so postavili te račune, so imeli pred seboj velikansko in najodgovornejše delo med vsemi dosedanjimi. Na osnovi maloštevilnih pripomb, ki jih je dala javna razprava in diskusija tekom enega meseca, ugotovljamo, da je bilo delo dobro opravljeno, zato sem jim dolžna pred obema zboroma izreči priznanje za njihovo požrtvovalnost pri sestavljanju tega plana.«

O planu razdelitve dohodkov in ostalem opravljenem delu se je treba prihodnjim spregovoriti v presledkih, sicer bi ob preobilnem materialu s seje bilo spregledano tudi v javnosti marsikatero vprašanje. Isto zahtevajo potrjeni odloki in sklepi, čeprav bodo objavljeni v Ur. listu LRS.

orne naloge, utrditi jo z vključenjem vseh rezervnih oficirjev pričetih s predavanji v sestavi postavljenega načrta.

Takoj po nastanku organizacije se je večina rezervnih oficirjev vključila in začela aktivno sodelovati. Pomoč, ki jo je organizacija dobivala od aktivnih oficirjev, je bila izredno važna pri njenem nadaljnjem delu. Aktivni oficirji so poleg svoje redne službe radi pomagali pri delu rezervnih oficirjev, pri sestavljanju planov, dajali

Mladina ptujskega okraja pozdravlja V. kongres LMJ

Ptuj, 6. marca (GR) Danes popoldne bo v Beogradu svečana otvoritev V. kongresa LMJ, ki bo trajal do 9. marca. Delegati iz vse države bodo ocenili delo in napore, ki jih je mladinska organizacija dosegla v obdobju od IV. do V. kongresa LMJ pri vzgoji mlade generacije in pomoč mladine pri izgradnji svoje socialistične domovine in prediskutirali predloge za bodoče delo. Veliki in pomembni so uspehi, ki jih je mladina v tem obdobju dosegla. Sej je vedno bila v prvih vrstah borcev za napredek, za boljše življenje delovnega človeka. Skupno z našo Zvezo komunistov in Socialistično zvezo delovnega ljudstva (LFJ) se je stalno borila za demokratično urejeno novo Jugoslavijo, za tako domovino, kjer ne bo izkoriščanja človeka po človeku. Nikoli ji ni bilo žal za uresničitev tega, tako lepega in plemenitega cilja. Žrtvovala je veliko svojih mladih sil in moči. Tudi v bodoče bo naša mladina pripravljena žrtvovati vse svoje energije za zmago socializma, za svobodno in neodvisno Jugoslavijo.

Tudi mladina našega okraja pozdravlja svoj V. kongres z lepimi uspehi, doseženimi v obdobju od IV. kongresa LMJ in v predkongresnem tekmovanju.

navsete in v glavnem sami vodili in izvedli največ predavanj. Za predavanje je članstvo pokazalo primerno zanimanje, razen nekaj primerov.

Preteklo leto je odbor imel prilicne težave s postavljanjem plana in izbiro predavanj. Letos bo ta težava v glavnem odstranjena s tem, da bo Glavni odbor izdelal skupni program. V diskusiji so teme, ki bi lahko prišle v poštev pri predavanjih. Pohvale vreden predlog je, da bi se formirale grupe po specialnosti v JLA, kar so ponekod že izvedli in se je dobro obneslo.

Novi upravni in nadzorni odbor ter odbor časti tvorijo tovariši, ki bodo vodili organizacijo po pravih poteh, da bo lahko mnogo doprinesla k učvrstitvi moči naše domovine.

F. Žižek

To tekmovanje je ponoven dokaz, da mladina ptujskega okraja ceni svojo organizacijo. Pripravljena je in tudi hoče prispevati svoj časten delež pri naši socialistični graditvi.

V tekmovanju za V. kongres LMJ, ki se je začelo tudi v našem okraju takoj po zgodovinskem VI. kongresu ZKJ, so naše mladinske organizacije marljivo študirale material tega kongresa, razne govore naših voditeljev in se seznanjale s različnimi tekočimi gospodarskimi in političnimi dogodki doma in v svetu. Svojo pomoč je dala tudi pri volitvah v občinske in okrajne LO, krasila voliča, opravljala kurirsko službo, organizirala budnice, bila agitator za volitve itd. Mladinska organizacija je pridobila svoje člane, da so se vključili v razna društva, v okviru katerih je mladina tudi nastopala na raznih prireditvah. Kjer ni družtev, je bila mladina tista, ki se je učila in nastopala s različnimi igrami, udeleževala se raznih tečajev itd.

Da bi organizacije LMS iz našega okraja čim bolje proslavile sam pričetek kongresa, katerega potek bodo živo spremljale, se je večina organizacij pripravila s različnimi prireditvami in akademijami ali pa bodo imeli svečane sestanke od četrta, 5. marca 1953, do konca kongresa, kjer je govora o pomenu kongresa. Na teh sestankih, akademijah in proslavah se delijo pohvale CK LMS, OK LMS in občinskih komitejev tistim organizacijam in mladini, ki se je ves čas tekmovanja pokazala kot najboljša.

KDO ZASTOPA PTUJSKO MLADINO NA V. KONGRESU LMJ?

Ptuj, 5. marca (LM). Danes popoldne so iz Ptuja odpotovali delegati, ki jih je mladina ptujskega okraja izvolila na okrajni konferenci, da jo zastopajo na V. kongresu LMJ. To so: tov. Matija Pajkiher, sekretar Okrajnega komiteja LMS, tov. Jože Križanič z Drž. posestva Podlehnik in tov. France Leskovar, sekretar Občinskega komiteja LMS iz Lešja.

Okrog nas

PODPISOVANJE TROJNEGA SPORAZUMA o prijateljstvu in sodelovanju v Ankaru pomeni za balkanske narode, pa tudi za svetovno javnost dogodek izrednega pomena. Predstavlja namreč zagotovilo, da se bodo vsi poizkusili katerega koli napadalca na Balkanu izjaloviti, hkrati pa pričena novo obdobje tesnega medsebojnega sodelovanja Jugoslavije, Grčije in Turčije na političnem, gospodarskem in kulturnem področju. Zahodni tisk ni odveč poudarjal, da si lahko ostale države kar zadeva hitrosti medsebojnega razumevanja in politične dalekovidnosti jemljejo tri balkanske države za vzgled.

Ce pogledamo besedilo trojnega sporazuma, opazimo, da ni niti en člen naperjen proti kateri koli državi na Balkanu ali Evropi sploh. Nesprotno! Pogodba pušča odprta vrata za vse one države, ki bi se hotele pod enakimi pogoji tej zvezi pridružiti. Eden od zahodnih časnikov je ob tem celo napisal, da se bodo v balkansko zvezo lahko vključile celo arabske države. Po določbah pogodbe se bodo predstavniki treh držav vsaj enkrat na leto sestali in se pomenili o vseh važnih vprašanjih. Pri tem pa se bodo izogibale vsega, kar bi lahko pomenilo vmešavanje v notranje zadeve te ali one države podpisnice. Pogodba velja za dobo petih let, izstop pa je treba sporočiti vsaj eno leto pred njenim iztekom.

O pomembnosti balkanske zveze poročajo celo časniki onih držav, ki jim je prijateljstvo na Balkanu trn v petli. To velja predvsem za italijanske irendentistične kroge, ki so še malo pred podpisovanjem hoteli prepričati svet, da brez Italije ne more biti pravega sporazuma na Balkanu. Tokrat so se v Rimu močno uredili. Podobno se je zgodilo s komintormističnimi krogi v deželah sovjetskega bloka in njih pobornikih v zahodnih državah. Obrekovanja in laži o »napadalnih namerah« samo dokazujejo, da je balkanski sporazum preprečil moskovske spletke na Balkanu.

V svetu še močno komentirajo IZJAVO PREDSEDNIKA ZDA Eisenhowerja, da je pripravljen pod določenimi pogoji sestati se s Stalinom. Obveščeni krogi pri Zdrženih narodih si razlagajo te izjave kot popuščanje Kremlju v njegovi težnji, da si izven Organizacije Zdrženih narodov ponovno porazdele vplivna področja na svetu ter tako javno zanikajo enakopravnost malih in velikih držav, ki jo postavlja Ustanovna listina kot eno od glavnih načel na uvodnem mestu. Eisenhowerjeve izjave je podprl tudi britanski vladni predsednik Churchill. Vendar kaže, da bi se Moskva rada menila samo z Eisenhowerjem, ker pač sodi, da so SZ in ZDA najmočnejše sile na svetu.

Zato n. pr. RAZPRAVA O KOREJSKEM VPRAŠANJU v Generalni skupščini ni pokazala nič novega. ZDA niso predložile ni-

kakih novih načrtov, pa tudi SZ ni spremenila svojega negativnega stališča do indijske resolucije, ki jo načelno podpira tudi sedanji ameriški predstavnik.

A perspektive RAZGOVOROV EISENHOWER — STALIN? Kot kaže, zelo slabe. Iz Moskve namreč poročajo, da je Stalina v noč 2. marca zadela možganska kap. Izgubil je zavest in možnost govora, prav tako ne more premikati leve roke in noge. Njegovo stanje je resno. Nekateri krogi na Zahodu celo menijo, da je že mrtev, ker o zdravstvenem stanju tega ali onega vodilnega člana moskovske družine doslej niso seznanjali javnosti. Vest o boleznih je na drugi strani sprožila številna ugibanja o njegovem bodočem nasledniku in o tem, ali bo njegova smrt povzročila kakršne koli spremembe svetovnega pomena. Najbrž bo tudi nadkrilila za nekaj časa svetovno dogajanja teh dni.

V ZDA STA ODPOTOVALA britanski zunanji minister Eden in finančni minister Butler, da bi se — kakor pravi uradno poročilo — pomenila o gospodarskih in splošnopolitičnih vprašanjih s predstavniki ameriške vlade. Cetudi v Londonu zanikajo kakršne koli druge namene obiska, lahko pričakujemo, da boista britanska gosta skušala vskladiti sedanje sporazume glede bodočih ameriških gospodarskih, političnih in vojskih načrtov med obema vladama. To velja

predvsem za ameriško politiko do daljnjega Vzhoda in Evrope.

V Londonu menda z zadovoljstvom spremljajo zašnje DOGODKE V PERZIJII. Medtem ko je britansko-perzijski spor vsaj na zunan nekam zaspal, je prišlo te dni do notranje-političnih pretresov v prestolnici Teherana. Notranje razprtje med vladnim predsednikom Mosadikom in perzijskim vladarjem, šahom, so namreč dobile resno obliko. Znano je, da je dr. Mosadik močno omevil šahove pravice in si zagotovil v parlamentu posebno pooblastilo, s katerimi naj bi rešil deželo težkega gospodarskega in finančnega stanja. Ker je pristal po nasvetih ZDA na pogajanja z Veliko Britanijo, četudi ni odstopil od bistva perzijskih zahtev v zvezi z nacionalizirano petrolejsko industrijo, se je razahljalo tudi prijateljstvo s predsednikom parlamenta in voditeljem skrajnih nacionalistov Kašanijem. In ko je šah izjavil, da bo zapustil državo, se je Kašani zavzel zanj in ga pregovoril. S tem se je sam prikazal pred javnostjo kot njegov podpornik.

Sledile so velike demonstracije proti Mosadiku, skupina častnikov pa ga je nameravala likvidirati. Vendar demonstracije popuščajo, parlament pa bo te dni odločil o zaupnici ali nezaupnici dosežanemu vladnemu predsedniku. Kaže, da bo Mosadik prebrel tudi te težave, kakor jih je umel doslej.

Stopnja akumulacije in skladov po gospodarskih podjetjih

za podjetja na območju OLO Ptuj se določijo naslednje stopnje akumulacije in družbenih skladov:

- Industrija in rudarstvo**
 - Stopnja A. S.
 - Stroka 111 Proizvodnja in razdeljevanje električne energije Elektrosistem 1364
 - Stroka 112 Proizvodnja in predelava premoga Okrajni premogovnik Ptuj, Sodinci 50
 - Stroka 113 Metalurgija barvasti kovin Tovarna glinice in aluminija, Strnišče 407
 - Stroka 121 Industrija gradbenega materiala Ormoška opekarna, Ormož 120
 - Mariiborske opekarnice, obrat Ptuj 140
 - Stroka 122 in 213 Lesna ind. in eksploatacija gozdov Tovarna strojil Majšperk 210
 - LIP Maribor, obrat Ptuj 163
 - Stroka 124 Tekstilna industrija Tovarna volnenih izdelkov Majšperk 1650
 - »Metka«, Ptuj 1600
 - Stroka 127 Živilska industrija »Petovija«, alkoholna industrija Ptuj 120
 - Milnsko podjetje Ptuj 110
 - SAD Celje, pupina postaja Ptuj 63
 - Oljarne Ljubljana, obrat Središče 177
- KMETIJSTVO**
 - Stroka 211 Državna kmetijska gospodarska podjetja in ekonomije državnih podjetij 55
- GRADBENIŠTVO**
 - Stroka 412 Gradnje Industrijsko gradbeno podjetje »Gradis« IMM Strnišče 104
 - Okraj. gradbeno podjetje »Drava« Ptuj 100
- PROMET**
 - Stroka 511 Zeleznice 143
 - Stroka 516 Pošta 113
- TRGOVINA**
 - Stroka 612—617 Izvoz. podjetje »Perutnina« Ptuj 80
 - Državno veletrgovsko podjetje »Rožnik« Ptuj 80
 - Ostala državna trgovska podjetja 60
- GOSTINSTVO IN TURIZEM**
 - Stroka 618 Gostinstvo državnih sektor 55
- OBRT**
 - Stroka 711 in 712 Strojno ključavničarstvo Ptuj 60
 - Stavbeno ključavničarstvo Ptuj 60
 - Splošno kleparstvo Ptuj 60
 - Vodovodno inštalaterstvo Ptuj 60
 - Elektro obrat Ptuj 55
 - Remontno podjetje Ptuj 70
 - Mizarstvo in žaga Ptuj 72
 - Mestne pekarnice »Drava« Ptuj 65
 - Zveplarna Ptuj 70

OKRAJNO TAJNIŠTVO ANTIFAŠISTIČNE FRONTE ŽENA V PTUJU

čestita članicam vseh osnovnih organizacij AFŽ ob Mednarodnem dnevu borbenih žena — 8. marcu in jim želi mnogo uspehov pri bodočem delu.

Ali je nameravana ukinitve vinarских zadrug res v škodo vinogradov?

Iz članka v Ptujem tedniku z dne 20. II. in posameznih diskusij med vinogradniki, bi bile sklepati, da je nameravana ukinitve vinarских zadrug dvignila mnogo prahu. Videti je namreč, da so vinogradniki-člani vinarских zadrug prepričani o tem, da se jim s to ukinitvijo odvzame njihovo zadrugo premoženje, skratka, da se s tem ruši vse, kar je v okviru teh zadrug bilo do sedaj storjenega na polju dviga našega vinogradništva. Seveda je tako mišljenje v bistvu napačno in kot tako ovira normalen potek reorganizacije kmetijskega zadrugništva. Vsled tega si je potrebno stvar temeljiteje ogledati.

Nihče ne oporeka velike vloge, ki so jo vinarске zadrug odigrale v preteklosti. Gre predvsem za zaščito slovenskega vinogradnika pred brezobzirnim izkoriščanjem vinskih trgovcev in za strokovno nego vinskega pridelka malega vinogradnika, s katerim so si naša vna utrla sles in pot na domačem in tujem trgu. Vinarске zadrug kot tip specializiranih zadrug so bile ustanovljene v času, ko kmetijskega zadrugništva v današnjem pomenu še nismo poznali. So rezultat več ali manj obupnih prizadevanj malega vinogradnika, da se reši pred gotovim propadom in to v času, ko še niso bili dani pogoji za ustanovitve sodobnih kmetijskih zadrug, katere bi naj zajele celotno kmetijsko proizvodnjo in tako na celi črti omogočile napredek in dvig življenjskega standarda delovnega kmeta.

Ni potrebno posebej poudarjati, da so se časi temeljito izpremenili. Danes niso več potrebni posebni ukrepi za borbo proti izkoriščevalcem, temveč je potrebno iskati rešitev resnega stanja našega kmetijstva drugje in ne sicer v modernizaciji — povečanju in pocenitvi celotne kmetijske proizvodnje. In kdo se lahko tukaj bolj uveljavi, kakor splošna kmetijska zadruga, ki s svojimi proizvajalnimi oddelki predstavlja najmočnejšo mobilizacijo vseh proizvajalnih

sil na vasi? Vinogradništvo zahteva temeljitejšo rekonstrukcijo, vpije po obnovi vinogradov, ne pa samo po strokovni negi in skupnem plasiranju vinskega pridelka na trgu. Prav iz tega vidika je jasno, da je delokrog vinarске zadrug bil brez dvoma preozek. Predstoječa obnova vinogradov v našem kraju, ki bo v prihodnjih 10 letih zahtevala približno 1 milijardo investicij, terja maksimalno mobilizacijo vseh vinogradnikov in ne samo članov vinarских zadrug. Prav iz tega vidika je neumestno vsako drobljenje sil med kmetijske in razne specializirane zadrug. Obnova vinogradov je pri nas komaj začela in še to samo na socialističnem sektorju, medtem ko na privatnem sektorju še ni znakov resnega začetka. Treba jo bo izvesti načrtno in kompleksno, se pravi, treba bo mobilizirati hkrati ogromna finančna sredstva, ki jih poedinec nikakor ne bo zmogel. Država bo sicer po perspektivnem planu prispevala velika finančna sredstva za obnovo vinogradov, bo pa kljub temu potrebno zbrati še veliko lastnih. In kako zbrati ta sredstva? Prav gotovo bo najprimernejši način v tem, da vinogradniki odseki KZ in zadruga vinarška podjetja akumulirajo dobiček, ustvarjen pri prometu z vinom v sklade za obnovo vinogradov, pri čemer kaže zajeti tudi ves promet vin, uvožen iz ostalih krajev in republik. Razumljivo, da bodo sadjarsko-vinarški odseki kmetijskih zadrug in zadruga vinarška podjetja plačevala proizvajalcu za vinski pridelok realno tržno ceno in spričo tega ni iskati edine pravilne rešitve prometa z vinom v takozvani komisijki prodaji, ki je bila do sedaj običajna pri vinarских drugih, marveč pri ustvaritvi čim močnejših investicijskih fondov za obnovo, kajti le obnoveni vinogradi, ki nam bodo ob manjših proizvodnih stroških dali višje pridelke, bodo v stanju rešiti današnji kritični položaj. V tem smo si gotovo edini

nasprotuje taki rešitvi morda lahko le tisti, ki je zadnja leta že obnovil svoje vinograde. Teh je pa zelo malo. Kar se pa tiče strokovne nege in skupnega plasiranja našega vinskega pridelka na trgu, se pa z nameravano reorganizacijo stvar itak nič ne izpremeni, kajti v tem pogledu je tako zvana likvidacija vinarских zadrug prav za prav le formalnega značaja. Po zamisli, naj bi se dosedanje vinarске zadrug pretvorile v zadruga vinarška podjetja, katera bo vodil upravni odbor, sestavljen iz delegatov kmetijskih zadrug vinorodnih okolišev, ki bodo istočasno tvorili svet za vinogradništvo pri Okrajni zadrugi zvezi in bodo v tem pogledu nemoteno in prav tako dobro poslovale naprej. Razlika je le v tem, da se bo njihov delokrog še mnogo povečal, kajti zajela bodo ne samo dosedanje člane vinarских zadrug, ampak preko sadjarsko-vinogradniških odsekov kmetijskih zadrug vse vinogradnike v okraju. Na vodstvu teh bodočih vinarских podjetij bodo taksi vinogradniki preko svojih delegatov imeli neomejen vpliv, kar bo zajamčilo njihovo pravilno in nemoteno delo.

Če tako razumemo stvari, bomo predvideno reorganizacijo sprejeli brez pomislekov, kajti dejansko ta predstavlja nov korak v naporih za okrepitev našega vinogradništva.

PFtoliko za vprašanje, kako tega

Ribarska zadruga v Ptujju bo likvidirana

Ptuj, 5. marca (CA). V nedeljo, 15. marca 1953 bo v Ptujju občni zbor Ribarske zadrug, ki bo pomenil likvidacijo te zadrug, obenem pa ustanovitve Ribarskega društva kakor to predvideva novi zakon o sladkovodnem ribarstvu.

Stevilne izkušnje, ki jih ima članstvo zadrug od začetka obstoja zadrug 1946, leta doslej, bi morala biti podlaga za marsikateri pameten predlog na občnem zboru, ki bi naj koristil izboljšanju organizacije ribčev v Ribarskem društvu, izboljšanje odnosov med ribiči samimi, njihovega odnosa do živega vodnega zaklada — sladkovodnih rib, kakor tudi izboljšanju gospodarjenja z društvenim denarjem.

Novo Ribarsko društvo bi nikakor ne smelo prevzeti slabih strani zadrugne zapuščine. Vodstvo društva naj bi predstavljali člani, ki jim ni ribištvo prvo in zadnje vprašanje, le glede na ribiško strast in koristi, temveč glede na koristno upravljanje tega dela družbenega gospodarstva in večmilijonske vrednosti sladkovodnih rib. Tudi Ribarsko društvo mora nasledovati socialistične cilje kot vsa ostala društva. Do tega pa ga lahko vodijo samo državljani, ki izvajajo socialistična načela v praksi, ne pa državljani, ki jih je šele treba prepričevati, naj bodo člani Socialistične zveze delovnih ljudi, kot jih je bilo treba prepričevati, da bi bili člani OF. Ne gre

ali onega veselja ribolov in količino rib bo nalovil, temveč za to, kake naloge bo Ribarsko društvo sposobno prevzeti ob vsem današnjem družbenem prizadevanju in kaka zagotovila daje, da jih bo tudi izvedlo.

Ni manj važno pa ni vprašanje, kako bo Ribarsko društvo ob novem vodstvu gospodarilo z denarnimi sredstvi. Društvo gotovo ne bo koristila dosedanja zadrugna praksa, da je bilo delo tega ali onega funkcionarja plačano in še neprimerno visoko nagrajeno na škodo krepitve zadrugnih sredstev in potreb.

Društvo se bo moralo omejiti na najnujnejše izdatke, skupno ustvarjena in pridobljena denarna sredstva pa uporabiti za izboljšanje ribarstva, za osvežitev ribjega zaroda itd.

Dovolj je časa, da bodo vsi člani zadrug in bodoči člani temeljito razmislili o vsem, kar bo potrebno predlagati in rešiti na občnem zboru in tako zagotoviti, da bo občni zbor pravilno končal z zadrugo in zagotovil Ribarskemu društvu vse pogoje razvoja, odpravo starih napak ter začetek dela za dosego novih ciljev.

Tudi v Lešju smo se pripravili na V. kongres LMJ

Lešje, 28. febr. (LF). Tudi mladina tukajšnje občine se je vključila v tekmovanje na čast V. kongresu LMJ. V osnovnih mladinskih organizacijah se je že pred mesecem dni pristopilo k rednemu študiju materiala za VI. kongres ZKJ. Občinski komite LMJ je na svojih prvih sejah imel na dnevnem redu V. kongres LMJ. Sklenjeno je bilo enoglasno, da se V. kongres LMJ napravi skromno darilo v znak zaupanja mladine Lešja do najvišjega mladinskega foruma. To darilo je pripravila mladinska organizacija Tovarne volnenih izdelkov, ki predstavlja mladinski in naš tovarniški znak. Po mikrofoni so v tovarni med odmori poslušali pojasnila o kongresu, ki je za našo organizacijo zelo pomembno. Na predvečer kongresa bo mladina iz Majšperka, odnosno Lešja, skupno z množičnimi organizacijami manifestirala in kurila kres. V organizaciji Stoperice bodo istotako proslavili ta veliki mladinski praznik. Na mladinskih sestankih smo v zadnjih dneh pred kongresom razpravljali o vlogi naše mladine in o V. kongresu. Vsa mladina občine Lešje pod-

zdravlja tudi predlog XVII. plenuma CK LMS, da se preimenuje LMJ v Socialistično zvezo mladine Jugoslavije.

V pripravah, delu in tekmovanju na čast kongresa so se posebno odlikovali: Mirko Turkuš, Marija Zajc, Marija Cobej, Anton Planinc, Martina Kokol in Silvin Gajšek.

TUDI V MAKOLAH IMAMO MLADINSKI KOMITE

Makole, 28. febr. (LF). Tudi v Makolah so v začetku tega meseca izvolili Občinski mladinski komite, ki je osnovno težišče svojega dela vrgel na ustanavljanje mladinskih organizacij. V največjo pomoč pri vzgoji mladine v Makolah je predvsem učiteljstvo in osnovna organizacija ZKJ.

V PODELEHNIKU BO GOREL KRES

Podlehnik, 3. marca (KJ). Naša mladinska organizacija se je potrudila, da bi čim ležeje pričakala V. kongres LMJ. Sklenili smo, da bomo na predvečer kongresa priredili proslavo s kratkim govorom o pomenu kongresa ter s kulturnim sporedom.

Kot najboljša mladinka v predkongresnem tekmovanju je bila tov. Gitica Kožar. Unemo pa, da bodo njenemu zgledu sledili tudi drugi.

NAŠE NAJBOLJŠE ORGANIZACIJE V ČASU TEKMOVANJA ZA V. KONGRES LMJ

Ptuj, 5. marca (OK). Najlepše uspehe v predkongresnem tekmovanju za V. kongres LMJ so v ptujskem okraju dosegle naslednje organizacije: Mladinska organizacija Cirkulane, organizacija ptujске gimnazije, organizacija LMS »Ive Lole Ribarja« Breg pri Ptujju, Hajdina, Podgorci, Kicar, Starše in Stoperice.

Vsem navedenim organizacijam čestitamo k njihovim uspehom. Prepričani smo, da bodo tudi v bodoče med najaktivnejšimi organizacijami in se bodo še nadalje trudile izboljšati svoje delo, da bi bilo čim pestrejšo in za mladino čim vzgojnejše.

BRESKE MATERE IN ZENE SE PRIPRAVLJAJO NA PROSLAVO 8. MARCA

Breg, 5. marca (LP). Organizacija AFZ Breg pripravlja materam in ženam z Brega za Mednarodni dan borbenih žena — 8. marec proslavo z družabnim večerom, ki bo v nedeljo, 8. marca, popoldne ob 16. uri v zadrugnih prostorih na Bregu, ne pa v soboto.

Tem potom pošilja tudi borbene pozdrave vsem borbenim materam in ženam v Ptujju ter okraju in širšem svetu in jim želi mnogo uspeha na vseh področjih dejavnosti.

VABILO

Odbor AFZ in OF 2. terena mesta Ptujja priredi v soboto, 7. marca 1953, ob 20. uri v prostorih pri »Belem križu«

proslavo s kulturnim sporedom

v počastitev mednarodnega dneva borbenih žena — 8. marca. Na proslavo in družabni večer vabimo vse žene in matere. Dobrodošli tudi možje in ostali Ptujčani.

Odbor

VABILO

Organizacija AFZ III. terena v Ptujju vabi vse matere in žene na čajanko, ki bo v soboto, 7. marca 1953, ob 18. uri zvečer v dvorani gostine Slon v proslavitve mednarodnega praznika borbenih žena.

Zene in dekleta pridite v polnem številu in pravočasno. Vabi udeležbi se bomo oddolžile z lepim programom.

Odbor

Ali se res bojite, da si Haložani ne moremo kupiti moke, da jo prodajo neznanecem?

Cirkulane, 24. febr. (RJ). Glede na lanske posledice suše je tukajšnje prebivalstvo bolj kot sicer zaskrbljeno nad tem, kako se ravna po trgovinah s krušno moko in koruzo in je močno ogorčeno nad tistimi uslužbenci po trgovinah, zlasti tukaj pri nas, ki gledajo na to vprašanje izključno iz stališča trgovine.

Imamo izkušnje, da se spočetkom, ko prispejo manjši ali večji kontingenti moke, z njo ravna kot bi je ne moglo zmanjkati in prodaja, kolikor je kdo hoče, na drugi strani pa dopušča, da ostajajo zlasti oddaljenejši družine brez moke in kruha. Mislim, da ni treba poudarjati, da smo v Haložah vedno kupovali kruh in da ga bomo tudi v bodoče. V teku vrste let in težav s preskrbo z moko pa bi se morali trgovski uslužbenci vedeti, da nas je v Haložah toliko, da odkupimo vso moko, da je te navadno celo premalo. Glede na to ne bi smeli prodajati moke, ki je nam namenjena, raznim slučajnim in nepoznanim kupcem, ki radi kupujejo več moke kot jim je potrebno in jo potem prodajajo v Mariboru, Ljubljani ali Zagrebu.

To bi se dalo razumeti, če bi moke res ne bilo mogoče prodati Haložanom in bi ji pretela nevarnost okvare. Preudarni trgovski uslužbenec bi le moral pomisliti preden prodajo moko kmetovalcem, ki še imajo zrnje in si ga hranijo, ko bo nam zmanjkalo moke. Znani so primeri, da si je več kmetovalcev nakupilo cele vreče moke neglede na to, da vsa okolica ve, da se niso porabili domačega zrnja.

Sele zdaj, ko je premalo moke, so prišli v naši trgovini na to, da je treba deliti vsaki družini po 5 kg koruze. To se da opravičiti s slabo letino in s potrebo, da dobi čimveč družin koruzo, prej pa se ni dalo opravičevati enako pri moki? Ne rabimo nakaznic, niti stare prakse razdeljevanja živil, če bodo v naših trgovinah ljudje, ki bodo imeli do haložkega prebivalstva in njegovih potreb človeško razumevanje, če se bodo brigali tudi za zadnjega in s tem vzbujali zavest in občutek v vseh družinah, da je KZ naša dobra mati, ki misli na vse svoje otroke in ki daje vse od sebe da bi bili zadovoljni kljub vsej skromnosti.

DARILA MLADINSKIH ORGANIZACIJ V. KONGRESU LMJ

Ptuj, 5. marca (GF). Mladinska organizacija šole učencev raznih strok v Ptujju, vajenci iz Središča in mladinska organizacija tovarne volnenih izdelkov Majšperk, so pripravile in poslale V. kongresu LMJ lepa darila, ki so bila poslana CK LMS v Ljubljano.

TOV. BENCIC STANE ODIDE NA PRIMORSKO

Ptuj, 5. marca (LP). Org. sekretar OK ZKS tov. Bencič Stane se je v ponedeljek, 2. t. m. poslovil od svojih sodelavcev zaradi odhoda na novo službeno mesto na Primorsko. Ptujčani mu želimo tudi v bodočnosti mnogo delovnih uspehov.

V Bukovcih bomo gradili, pa tudi meliorirali

Bukovci, 1. marca (KM). V zvezi s člankom v zadnjem Ptujem tedniku z dne 27. II. 1953 pod naslovom »Pet milijonov za zgradbe ali melioracije« dajemo še nekaj pojasnil.

Da so se v Bukovcih najprej odločili za zgradbe, šele potem za melioracije, so zelo tehtni razlogi. KZ nujno potrebuje skladišča in strojno lopo. Gasilska četa ima mnogo modernega gasilskega orodja ter poseduje velik lastni avtomobil. Vse to je natrpano v premajhnem gasilskem domu. Zato se je KZ v sporazumu z gasilsko četo odločila, da se mora iti gasilec na roko s tem, da se tudi novi gasilski dom spravi pod isto streho z zadrugnimi skladišči. KZ bi od gasilske čete odkupila dosedanj, če po osvoboditvi zgrajeni gasilski dom in ga uporabila bodisi za kovaško delavnico ali pa strojno lopo, kar je v vasi neobhodno potrebno. Z zneskom, ki ga bo gasilska četa prejela za gasilski dom, bi sama križala stroške dela stavbe, ki je predvidena za gasilski dom. S tem bi KZ samo pridobila. Gasilska četa pride do prepotrebni prostorov.

Glede dvorane, ki je predvidena v nadstropju skladišč in gasilskega doma, moramo reči samo, da je za vas Bukovci nujno potrebna. Vas šteje blizu 1000 prebivalcev, nima pa nobenega prostora kjer naj se ljudstvo zbira h kulturnopolitičnemu delu. V vasi je takoj po osvoboditvi nastalo močno iz-

obrazevalno-umetniško društvo, ki se bo moglo prav uveljaviti šele, če bo imelo lastno dvorano. Prav zaradi pomanjkanja prostorov se pri IZUD v Bukovcih zadnji čas opaža nazadovanje. Vsi vaščani so navdušeni za celotni gradbeni načrt. Če nam bo graditev s katerekoli strani onemogočena, KZ, IZUD in gasilska četa nimajo možnosti nadaljnjega razvoja.

Da pa v Bukovcih tudi resno mislimo na melioracije, je dokaz to, da smo se že zdavnaj zavzeli zanjo. Izdelani so bili že celotni načrti in proračuni in postavljena trasa za izsuševanje naših ob Dravi ležečih in zamočvirjenih zemljišč v izmeri ca. 200 ha. Prepričani smo, da bo mogoče, da se po že obstoječem načrtu postavi trasa in bi

TUDI KZ TURNIŠČE JE IMELA OBČNI ZBOR

Turnišče, 5. marca (LP). V nedeljo 1. marca 1953 je bil v zadrugi dvorani občni zbor KZ Turnišče, ki je potrdil lanski sklepni račun, razrešil prejšnji upravni in nadzorni odbor, izvolil novega in izglasoval več predlogov, ki se nanašajo na dvig zadrugne mehanizacije, na izboljšanje odkupa kmetijskih pridelkov v tem letu, kakor tudi najetje večmilijonskega kredita, ki bo služil nadaljevanju graditve zadrugne dvorane. 212.035,50 din lanskega dobička kaže na napredek te KZ, od katere si njeni člani še mnogo obetajo.

Člani zadrug „Gradi dom“ so pomagali omiliti ptujsko stanovanjsko krizo

Ptuj, 4. marca (Pz). Člani ptujске stanojnске zadrug »Gradi dom« se z vso resnostjo pripravljajo na svoj peti občni zbor, ki ga bodo imeli 8. marca 1953. Na njem bodo reševali predloge za bodoče delo zadrug na podlagi dosedanjih 5-letnih plodnih izkušenj in naporov. Radi bi dokazali neštetim ptujem prebivalcem, ki želijo živeti v svojih skromnih domovih mesto v raznih zatohlih in vlažnih stanovanjih, da je to mogoče doseči. Treba je vzeti na se odgovornost in dolgove, ki jih je enkrat le konec. Treba je biti vztrajen in odločen. Brez tega seveda ne gre.

Na skupščini nameravajo predlagati, da bi se zadrugo neseleje imenovalo po vztrajnem ustanovitelju Čučku Francu ter

se priporočiti ljudski oblasti, da bi se nadalje podpirala graditve enodružinskih hišic s krediti, da bi bilo letos omogočeno tako dovršiti začetne in nedovršene hišice. Potem bodo lahko poleg 25 družin, ki so se že vselele v svoja stanovanja, to lahko storile še nadaljnje družine. 105 članov te zadrug želi dati na občnem zboru pobudo podjetjem in delavcem ter nameščencem Tekstilne tovarne, Tovarne perila, Petovje in drugih podjetij, da bi se začeli resneje zanimati za načrte podjetij, kdaj in kako bodo gradila stanovanjske bloke za svoje uslužbence.

Vsa vprašanja bodočega občnega zbora bodo usmerjena na problem, kako čimprej in čim učinkoviteje omiliti stanovanjsko stisko v Ptujju.

Z zborovanja kmetijskih strokovnjakov

V soboto, 14. februarja 1953 je imelo Društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov — podružnica v Ptujju v posvetovalnici Vinarске zadrug v Ptujju svoj redni letni občni zbor.

To društvo je še mlado — podružnica v Ptujju posluje šele 1 leto — vsakodnevna kmetijsko-gospodarska praksa, tempo našega naprednega razvoja pa njegov obstoj ne samo opravičuje, temveč naravnost kliče in poziva, da se ta organizacija čim bolj učvrsti, vsestransko notranje okrepi in z energičnim zamahom na zunaj na odrejenih delovnih področjih praktično uveljavi.

Socialistično usmerjanje gospodarstva razvoja naše vasi s težnjo po čim hitrejšem napredku kmetijskih panog, za maksimalno zvišanje proizvodnje po najsoodobnejših principih z ojačano mehanizacijo in drugimi pridobitvami znanosti in tehnike — vse to potrebuje vodilnega strokovnega, teoretično in praktično ter splošno ideološko izpopolnjenega kadra.

Zato je namen tega društva najprej notranja, čim popolnejša izpopolnitev njegovih članov, da bo vsak v svojem delovnem

območju v celoti predstavljal celega moža, na drugi strani pa bi naj društvo kot celota začrtavalo smernice naprednemu kmetijsko-gospodarskemu razvoju. Jasno je, da ima društvo pri vsem tem tudi nalogo in dolžnost vsestranske stanovske zaščite svojih članov glede strokovne kadrovske politike.

Člani društva so na zboru ugotovili, da lahko pričakujejo obilno pomoč in oporo v svojih stremiljenjih s strani političnih in upravnih organov. To so dokazali s svojo udeležbo in sodelovanjem v razpravah predsednik OLO tov. Petrovič, sekretar komiteja ZKS Ptuj tov. Tramšek ter drugi.

Iz predsedniškega in tajniškega poročila se vidi, da je podružnica v stanju začetne notranje organizacije. Iz debat pa je odsevalo čvrsto hotenje za temeljit študij in izvršitev vseh nalog, ki čakajo strokovno organizacijo in njeno članstvo.

Za predsednika društva je bil ponovno soglasno izvoljen tov. ing. Egon Zorec. Društvo, ki šteje trenutno 42 članov, bo imelo redne mesečne študijske sestanke. Ing. J. Hv.

Nekaj o delu mladine v Kicarju

Delo mladinskega aktiva v Kicarju se je zadnje čase močno razmahnilo. Pred V. kongresom LMS so si postavili nalogo preučiti material s kongresa ZKJ. Doslej so imeli že več predavanj, ki so se uspešno obnesla in so mladinci pokazali dovolj zanimanja.

Zadnje čase so imeli predavanja o moralnem življenju mladine na vasi. Pijančevanje in nemoralno življenje ne bi smelo prevzeti članov LMK, kot se je to že nekajkrat zgodilo. Tudi masovne organizacije bi naj gledale na vzgojo mladine ne pa da dopuščajo, da se mladina na vino točih opijanjanja in pada v nemoralno. Tak primer se je primeril v predpustnem času v Mestnem vrhu pri Kicarju. Vino je tu bolj poceni kot v gostilnah,

zato je bilo dovolj ljubiteljev alkohola tudi iz bolj oddaljenih krajev. Prekomerno uživanje vina je privedlo nekaj mladincev in tudi starejših do nemoralnih dejanj, o čemer priča primer z neko 18-letno deklico, ki so jo našli v vinjenem stanju v seniku po odnosu z večjim številom moških. In kaj je mladinski aktiv storil zato, da bi bila takšna dejanja preprečena?

Odslej bodo mladinci bolj pozorni na moralno vzgojo. Na svojem zadnjem sestanku so sklenili v bodoče preusmeriti delo. Predvsem bo treba vnesti največ borbe proti pijančevanju in nemoralnemu življenju. Navedeni primer se potem gotovo ne bo več dogodil.

-fz-

Iz Lovrenca na Dravskem polju

Pred kratkim je imela sindikalna podružnica obrtnih delavcev svoj redni letni občni zbor. Enoletni obračun te podružnice ni bil takšen kot bi to bilo potrebno. Vidne posledice nedelavnosti v preteklem letu se po krivdi sindikalne podružnice še danes opažajo v številnih neresenih vprašanih v krajevnih obrtnih delavnicah. Saj končno ni bilo možno pričakovati uspehov, če je celotno podružnično vsestransko predstavljal le njen predsednik, vsi ostali funkcionarji so pa spali. Pričakujemo, da se bo novizvoljeni odbor podružnice resno zavel za delo v bodočem letu, da se bo lahko reklo, da je res delavska organizacija in ne kot do sedaj organizacija zaradi organizacije.

bavljanje vina tistim, ki so za to poklicani.

Tudi o dejavnosti KUD Ivančič Maks ni več sluha. Kaže, da so s svojim začetkom tudi končali. Upajmo, da se bo kaj kmalu zbudil ter svoje dosedanje planiranje popustil ter pristopil h konkretnemu delu, dokler je na deželi za to čas.

ZAŠČITNA SLUŽBA NA PODROČJU PODGORCI SI OBETA ZGLEDNE REZULTATE

Podgorci 3. marca (DF) Koncem februarja t. l. je bila na področju občinskega ljudskega odbora Podgorci preizkušnja znanja in sposobnosti vseh članov in članic PLZ za tovrstno službo v miru in vojni. Z delom se je izkazalo, da se je članstvo PLZ pravočasno zdravilo ter lotilo dela z namenom slediti zgledu drugih občinskih odborov PLZ. Zavedlo se je, da je organizacija PLZ zelo pomembna zlasti glede na sodobno vojno tehniko.

V kratkih besedah je o vsem tem govoril predsednik obč. ljudskega odbora tov. Petek Franc, ki je poudaril, da pri nas naj ne bo človeka, ki bi podcenjeval važnost organizacije PLZ v povezavi z gasilstvom in drugimi zaščitnimi organizacijami. Delegat tov. Munda je kritiziral posameznike, ki škodujejo pri delu z svojim neresnim odnosom do PLZ. Predsednik obč. odbora PLZ. Dolinšek pa je nakazal smernice za nadaljnje delo ter podčrtal potrebo po teoretični in strokovni usposobitvi za službo PLZ, da bi se tudi tako ljudstvo čimprej seznanilo z bistvom te službe ljudstvu v miru in vojni.

Končno so bili sprejeti tudi nekateri važni predlogi za bodoče delo. Da bo organizacija PLZ čim trdnješa in sposobnejša, bodo storili vse, da bo k temu pripomoglo čim večje število članov in članic.

Ljudska prosveta sredi letošnje sezone

Ljudskoprosvetno delo v ptujskem okraju še ni doseglo onega razmaha, ki bi si ga želeli. Vendar lahko v zadnjem času zabeležimo nekaj uspehov, ki so ponekod vidnejši, drugod pa komaj opazni. Napredek se odraža predvsem na oni težnji po izobrazbi, ki se je prav zadnje čase pokazala pri našem delovnem, posebno kmečkem človeku in po dvigu kvalitete izvajanih del (odskih nastopov, pevskih zborov, izobraževalnih tečajih itd.) na eni strani, kakor kvalitativno izvedbe na drugi strani.

Delo v mnogih ljudskoprosvetnih društvih v našem okraju bolega v veliki meri zaradi tega, ker ni ljudi, ki bi se z za tako delo nujno potrebno vne- mo in agilitnost poprijeli dela: manjkajo vodje skupin, pevovodje, vodje orkestrrov, režiserji itd. Okrajni izvršni odbor LP v Ptujju je večkrat poskušal reševati to vprašanje, je pa ostalo vse pri več ali manj uspešnih poskusih. Tako seveda do resitve problema ni prišlo.

Razmeroma številčno precej močna ljudskoprosvetna organizacija v okraju, ki šteje 30 registriranih društev s številnimi sekcijami, bi lahko pričala o razgibani kulturni dejavnosti, le žal, da je slika, če jo pogledamo malo pobliže, mnogo skromnejša. Nekaj društev res uspešno deluje, toda veliko več jih je, ki imajo po več sekcij samo na papirju.

V letošnji sezoni deluje devet izobraževalnih tečajev in ena kmetijsko nadaljevalna šola, dva izobraževalna tečaja pa sta že končana. Poleg tega je še en plesni tečaj v Majšperku. Letos je torej manj tečajev kakor jih je bilo lansko leto. Če upoštevamo, da imajo tečaji letos mnogo zahtevnejšo stvarino — poleg praktičnega dela še vrsto splošno izobraževalnih predmetov — pomeni to precejšen napredek.

Pevski zbori se po številu in kvaliteti krepijo, isto velja tudi za igralske družine, posebno pa za tamburaške zборе. Orkestrom in godbam povsod primanjkuje naraščajo. Če se upoštevata, da sodelovanje v ansamblih zahteva precej več truda, preden je izvajalec sposoben enakovredno sodelovati, je to razumljivo.

V začetku letošnje ljudskoprosvetne sezone sta bili ustanovljeni novi žarišči ljudskoprosvetnega delovanja med našimi delovnimi ljudmi: »Svoboda« v Ptujju in v Strnišču. »Svoboda« sicer niso v sestavi ljudskoprosvetne organizacije, vendar gre njihovo delo v prid splošni ljudskoprosvetni dejavnosti med našim ljudstvom. Čeprav je minilo šele doberga pol leta od njune ustanovitve je videti, da njuno delovanje zelo ugodno vpliva na delo vseh ostalih ljudskoprosvetnih društev. Delovni sporedi »Svobode« so že po tem kratkem času postali nekak kažipot ljudskoprosvetnemu udejstvanju po kvaliteti, pa tudi po vsebini izvajanih del.

Udejstevovanje v folklori je omejeno v okraju le na nekaj centrov (Cirkovci ter Markovci), druge manj, pa še tisto kar

je, je tavanje brez določenega smotra. Na podeželju pa se opaža rapidno opuščanje starih ljudskih navad in običajev, saj je že petje fantov na vasi postalo silno redko, da ne govorimo o drugih običajih.

Po reorganizaciji je trenutno v okraju 34 podeželskih knjižnic, ki imajo skupno 12.277 knjig in okrog 5700 stalnih čitateljev. Poleg tega je še okrajna knjižnica v Ptujju s 7450 knjigami in 4297 več ali manj rednimi čitatelji. Okrajna knjižnica je v letošnji sezoni končno dobila primeren prostor ter predstavlja njen glavni problem pomanjkanje sredstev, da bi nabavljala več knjig.

Ljudske univerze so po septembru pretekelega leta preživele reorganizacijo, ki se izraža v večji finančni in organizacijski samostojnosti. Delo pa se ni razvijalo, kot je bilo pričakovati. Kljub temu pa je bil zabeležen izreden razmah dela, ki bi po svoji vsebini spadalo v okvir LU: že v jesenskih mesecih se je pojavila v vseh vrstah organizatorjev predavanj od kmetijskih tehnikov do odborov RK in KZ in drugih, ki so vsi skupno organizirali 517 predavanj ter predvajali 29 filmov. Tu pa ni so šteta predavanja na tečajih ženske mladine in na tečajih predvojaške vzgoje.

Po takem razvoju na podeželju je okrajni odbor LU v Ptujju prišel do zaključka, da je organizacija predavanj preko združenja RK in KZ ter drugih primernejša oblika, ker zajema širši krog ljudi in ker se na ta način lažje rešujejo tudi tozadnevni finančni problemi. Ljudske univerze bi v bodoče ostale le še tam, kjer so si v zadnjih letih ustvarile trdno organizacijsko bazo, ne glede na to pa v večjih centrih okraja: v Ptujju, Strnišču, Majšperku in Ormožu.

Sredi sezone obstaja v okraju 30 igralskih društev z nad 750 igralci. Kulturnih prireditev je bilo 227, te pa je obiskalo okrog 32.000 ljudi. Zabeležiti je še treba mladinske festivale z osrednjim v Ptujju dne 20. junija 1952. Številne igralske družine se priložujejo nad pomanjkanjem za podeželske odre primernih ljudskih iger. V precejšnji meri je zato temu pripisati pojavljanje iger iz »črni izvorov« na manjših podeželskih odrih.

Letna skupščina Okrajnega odbora LP v Ptujju je 2. marca 1953 obravnavala vse te probleme ljudskoprosvetnega dela v okraju. Naša iz poročil in diskusije dobljena slika o njem pa je le bežen odsev širokega vse-ljudskega prizadevanja za izobrazbo in izpopolnitev.

-n-

S čim nas bo seznanilo prihodnje predavanje LU?

Predavanje »O življenju zakoncev v luči novih pravnih predpisov«, je imel odbor LU na programu že v decembru lanskega leta. Objavljeno je bilo pod strogo juridičnim naslovom. Morda je prav to povzročilo poleg ostalih objektivnih razlogov, da je bila udeležba na njem tako minimalna, da se predavatelju ni izplačalo predavati pešiči ljudi, ki se je odzvala vabilom za predavanje. Marsikateri je verjetno tudi podcenjeval temo, ki pa je izredno pomembna in važna, saj rešuje vprašanje medsebojnih odnosov v zakonski zvezi dveh ljudi. Naša država, zavedajoč se pomena, ki ga ima družina kot temeljna celica socialistične družbe je tudi z ustavnimi in zakonskimi predpisi poskrbela za trdnost prav zakonske zveze

na bazi popolne medsebojne enakopravnosti med možem in ženo. S temi predpisi bi se morali dobro seznaniti zlasti oni, ki stopajo v zakon in s tem postavljajo temelj bodoči trdni družbeni osnovi enoti-družini. Res je, da je enakopravnost med možem in ženo, ki jo zagotavlja naša ustava in zakonodaja in o kateri govorimo posebno ob Prazniku žena vsega sveta predvsem tudi stvar srčne kulture in osebne vzgoje posameznikov, prepotrebno in prekoristno pa je tudi, da se seznanimo še posebej s tistimi predpisi, ki enakopravnost in podobne medsebojne odnose med zakonci zagotavljajo pred kakršnim koli omalovaževanjem ali zlorabi.

Prepričani smo, da bo predavanje v ponedeljek pritegnilo dovolj ljudi, ki spremljajo rast naše napredne zakonodaje.

KDZ SOBETINCI BO IMELA V SOBOTO 7. MARCA LETNO SKUPŠČINO

Sobetinci, 4. marca (LP) KDZ Sobetinci bo imela v soboto 7. marca 1953 dopoldne dobro pripravljeno letno skupščino, popoldne oziroma zvečer pa pester spored. Številni problemi, ki bodo obravnavani na skupščini, zanimajo kmetovalce okoliških vasi enako kot zadrugnike, saj se jih večina zaveda, da tudi po zadrugah vedno bolj prevladuje interes za čimboljše gospodarjenje in čimvečji napredek in da gospodarski račun zadrug silijo vsakega člana k ustvarjanju in šele potem k prejetanju.

Ne pozabite! Kjerkoli ste, povsod povejte ljudem o našem domačem časopisu.

Dožniko naročnine prosimo, da nam takoj nakažejo zaostalo naročnino ali pa jo poravnajo pri naši blagajni. Neplačana naročnina nam otežuje odnose s tiskarno in dopisniki. Naročnikom, ki ne plačajo naročnine in ne odpovedo lista, bomo zaračunali zakonite obresti. UPRAVA

Dominik Glušič:

Pisana družčina

Ko je začel jekleni obroč zavzeznih armad vedno z močnejše stiskati tretji raj k zlo- mu, je bil rajhovski notranji minister Himmler vedno bolj v skrbeh, kako organizirati policijski aparat, da bi več zalegal v strahovanju državljanov. Zavedal se je pomena moči notranjih sovražnikov, ki so v nekem oziru predstavljali še večjo nevarnost kakor sovražnik na frontah.

Šel dovolj takšnih pomagačev, ki so provocirali naše ljudi in tako se je pri landratu vedno bolj večala lista za izselitev določenih Slovencev iz Ptujja. Glede tega gre zahvala neki uslužbenki regierungsinšpektorja Böhma, ki je pravočasno (takoj po novem letu 1945) signalizirala nevarnost ter zaupno sporočila tudi imena provokatorjev in gestapovskih zaupnikov, ki so še v tem času pripravljali izseljevanje Slovencev. Do izseljevanja pa ni moglo priti, ker so partizani v Sloveniji, zavzezniki letalci pa v Avstriji in drugje skrbeli za to, da so stalno bile prekinjene prometne zveze. Tako je stari Podpečan mirno ostal v svoji bolnišnici postelji do svoje smrti. Tudi Brenčič Anton in drugi najbrž niso slutili, da jih ima landrat na seznamu za izselitev skupno z družino. Ko je tov. Kogej zvedel za te priprave, se je samo nasmešnil, rekoč: »Naj delajo, kar hočejo, le da za to ne bo več časa!« Iz Kogejevih družine so Nemci pobili oba sinova, zato je bil tudi ptujskim nemčurjem v napoto. Tudi tovariš Pihlar je bil z menoj vred na listi, vendar so ga pozneje na ponovno prijavo izdajalcev ertali iz seznama ter ga obsojili na smrt. Pihlar je zadevo pravočasno zavalhal ter jo z ženo in hčerko pobrisal na varno. Nato so ga sleherno noč iskali na stanovanju, da bi ga likvidirali. V tem času si je

rajhovska policijska uprava izmisli- la nov način borbe proti narodno-osvobodilnemu pokretu ter tistim, ki so ga podpirali. Začela je ustanovljati posebne formacije, v katerih so bili propadli ljudje iz Češke, Poljske, Ukrajine, pa tudi Mongoli iz ruskih okupiranih pokrajin. Po poreku pisana družčina je kmalu dobila tudi takšno ime. Glavni organizator njenega delovanja je bil esesovec oberst Treck, čigar glavni štab pa je bil v Celju. Pobudnik te zločin- ske organizacije je bil »bundesfirer« Steindl, pa tudi zloglasni Carstanjen je sodeloval pri ustanovitvi. Treckovci so imeli nalogo v malih skupinah križariti po terenu ter pod krinko partizansčine loviti svoje žrtve. Področje delovanja Treckovcev je bilo med Savo in in Dravo, posebno skupino pa so pripravljali tudi za področje med Dravo in Muro. Tozadnevne priprave so prekinili partizanski letalci, ki so z bombami uničili grad Vurberk, kjer je bilo središče priprav. Zato pa so pozneje razširili delovanje že obstoječe tolpe tudi na levi breg Drave.

V začetku leta 1945 se je ustavil bataljon Treckovcev na Hajdini, kjer si je 6 močnejših patrolnih skupin razdelilo teren in sicer: za gornje Dravsko ter Ptujsko polje po ena, ena za Slovenske gorice ter tri za Haloze. Nekakšen »uspeh« je dosegla edino spodnjeptujska skupina, ki je neke noči privedla v ptujske zapore 11 ljudi, med njimi Turkovega očeta iz Stojnc. Naslednji dan so Treckovci odpeljali svoje žrtve v Celje na sojenje. Koliko se jih je od teh

enajstih vrnilo na svoje domove, ve povedati le Turkov očka.

Treckovci pa so dosegli še en uspeh v bližini Zetal, v Kočicah. Tam so v neki hišici na samotni naši težko ranjenega partizana Karleka, ki je bil doma nekje na Sp. Ptujskem polju ter partizanko Silvo, ki je zanj skrbela. Ob prihodu Treckovcev ni mogla več skriti Karleka in se sama umaknila, ker ga ni hotela prepustiti samega sebi. Treckovci so hoteli zažgati hišico, zato je Silva stopila na prag in se predala, samo da bi pustili pri miru Karleka, češ, da je težko bolan. Silvo so nato privedli v ptujske zapore, partizana Karleka pa so na mestu ubili.

Kako so gestapovci Silvo zasliševali, mi ni znano. Pač pa mi ne uide iz spomina dogodek, ko so jo odvedli na smrt osebno nekam v gozd, da bi jo tam likvidirali. V zapornem vpisniku je bila partizanka Silva vpisana z imenom Strelec Milica, stara 20 let, doma iz Prvanc, obč. Markovci. Bila je stasito dekle, prikupnega obraza ter redkih in premišljenih besed. Nekega popoldneva sta se pojavila v zaporni pisarni dva vojaka. Starejši, Avstrijec, nekoliko skijčen gefrajter, mi je izročil povelje za izpust iz papora za Strelec Milico. Na moje vprašanje, kaj je treba staviti v poročilo o izpustu, mi je izročil likvidacijski nalog: odvesti dekle iz zaporov ter jo ustreliti na kraju, kjer je bila ujeta. Likvidacijskemu nalogu je bil priložen obrazec, ki bi naj služil kot poročilo o izvršeni likvidaciji.

Mraz me je spreletel, ko sem

prečital obrazca. Medtem je gefrajterjev tovariš v zaporni pisarni sedel za mizo ter nekaj jedel. Izrazil sem trenutek ter poklical Avstrijca iz pisarne. Na hodniku sem ga zapletel v pogovor ter ga vprašal o njegovih doživljajih iz prve svetovne vojne. Rekel je, da je bil na ruski fronti ter da se je po končani vojni vrnil k svojim po skoraj triletni neprekinjeni odsotnosti. V nadaljnjem razgovoru sem ga skušal prepričati, da je stara Avstrija krvavela in izkruvavela za tuje račune in da ji sedaj ne kaže nič boljšega. Zgledalo je, da so gefrajterju šle moje besede o ranjki Avstriji precej do srca (kar je bilo po mojem načrtu), zato sem seveda poskusil svojo srečo. Sklenil sem namreč uporabiti vso svojo sposobnost, da bi Silvi rešil življenje. Rekel sem Avstriju, da nima smisla, povzročati novih žrtev, kot je n. pr. dekle, ki nima pojma, kaj je vojna in kaj politika. Po tem uvodu sem stasitega naravnost prosil, da naj dekletu prizaneseta, ker da je vojna že itak izgubljena. V tem smislu sem govoril s starcem še nekaj časa, dokler mi ni odgovoril: »Dobro. Bomo videli, kaj bo rekel tovariš. Obljubiti pa ne morem ničesar, ker je povelje povelje. Jutri ob tem času pa vas bom obvestil.« Zdi se mi, da nisem mogel skriti veselja, da sem toliko dosegel v korist partizanke Silve.

Gefrajter je odšel nazaj v pisarno, jaz pa sem stopil v celico po Silvo. V pisarni so ji, ko je zagledala vojaka in zvedela, da jo bosta odvedla, ušle solze. Postala je bleda kakor vosek, proti meni pa je vzdihnila: »Zakaj me niso ubili kar tam pri Karleku in ta strah bi bil sedaj že mimo.« Njuna nova gospodarja sta hotela zvedeti, kaj se rekla Silva. Gefrajter je, ko sem mu prevedel Silvine besede, spustil verigo, s katero je nameraval Silvo vkleniti, nazaj v torbico. Pri odhodu sem se rokoval z vsemi tremi in Avstrijec mi je krepko stisnil roko. Bil sem zadovoljen, da je moje prizadevanje rodilo uspeh.

Naslednjega dne mi je stasit povedal, da je dekle prosto. Pozneje sem se sam prepričal, ko je Silva prišla nekaj dni po osvoboditvi k meni v zapore, da je res ostala živa Starca pa sta »likvidacijo« izvedla tako-le: Dekle sta odvedla v neki gozd na desnem bregu Drave ter jo predstavila svojemu poveljniku. Ta je ugotovil identiteto ter jima naročil, odvesti Silvo globoko v gozd, jo ustreliti ter v dokaz likvidacije prinesiti njeno perilo. Vojaka sta Silvo res odvedla v gozd pa je nista ustrelila, temveč ji samo naročila sleči se ter dati svoje perilo. Dekle ju ni razumelo ter se, razumljivo, upiralo, dokler ji nista dopovedala, kaj nameravata. Ko je Silva bila ponovno obločena, sta vojaka prestrella nerilo ter ga odnesla v dokaz »likvidacije«, dekletu pa naročila naj se zgubi v gozdu in da naj pazi, da ponovno ne pride v neprave roke. Naročila sta ji še, komu se mora zahvaliti za življenje.

Silva je izpolnila gefrajterjevo naročilo nekaj dni po osvoboditvi na istem mestu, kjer sta jo kakšne tri tedne prej prevzela stara hitlerjeva vojska, da bi jo likvidirala.

„Poklic“ ob popisu prebivalstva predstavlja najbolj komplicirano vprašanje

Smatramo, da je treba prebivalstvo seznaniti z nekaterimi vprašanji iz obr. popisnice. Tokrat bomo obrazložili vprašanje »poklica«.

Prebivalstvo se deli na:
a) gospodarsko aktivne osebe,
b) osebe, ki začasno ne delajo v svojem poklicu, c) osebe z lastnimi dohodki, d) gospodinjice, e) vzdrževane osebe.

Gospodarsko aktivne osebe se v popisu smatrajo vse osebe, ki prejemajo za svoje delo plačo v denarju ali v naravi, člani proizvodnih zadrug, osebe, ki delajo na svojem posestvu ali v svoji delavnici, advokati in drugi svobodni poklici.

Vse gospodarsko aktivne osebe redno vršijo neko delo v cilju pridobivanja sredstev za življenje. Za odreditev poklica neke osebe zadostuje torej odgovor, iz katerega se lahko točno vidi vrsta posla, ki ga dotična oseba vrši v rednem delovnem času, ne oziraje se na šolsko in strokovno usposobljenost.

Pri kmetijskih gospodinjstvih privatnega sektorja bo najpogostejši odgovor na vprašanje poklica »poljedelec«, kar pomeni, da so osebe zaposlene s kmečkim delom. Toda dejstvo, da v Halozah in Slovenskih goricah prevladuje vinogradništvo, bo imelo za posledico, da bomo napisali »vinogradnik«.

Posebno pazljivo moramo posvetiti pri odredjanju poklicev ženskih oseb v kmečkih gospodinjstvih. Če namreč neka ženska oseba največji del svojega delovnega časa porabi v neki vrsti kmetijskih del, vpišemo »vinogradnik«, »vrtinar« itd. Če pa največ delovnega časa porabi v raznih kmetijskih delih, vpišemo »poljedelec«; za ženske osebe, stare nad 14 let, ki večino svojega delovnega časa porabijo pri hišnih poslih, n. pr. priprava hrane, vzgajanje otrok, šivanje perila itd. vpišemo »gospodinjica«. Torej je v enem gospodinjstvu lahko več gospodinjic (mati in hčerka), lahko pa tudi nobene, če žena in moč pretežno delata v kmetijstvu.

Poklic pri delavcih in obrtnikih se odreja po vrsti posla, pri katerem se porabi največji del delovnega časa (n. pr. mlinar moka, krojač moških oblek, šivilja ženskega perila itd.).

Pri priučenih delavcih se poklice odreja na dva načina. Ako delavec upravlja vse posle kot kvalificirani delavec, se ne bo delala nobena razlika. Ako pa je priučen delavec usposobljen samo za del posla nekega poklica, vpišemo odgovor n. pr. metalno-strugarski delavec.

Osebe v industrijskem ali obrtnem podjetju, ki opravljajo navadne fizične posle, za katere ni potrebna kvalifikacija, bodo napisali kot poklice »nequalificirani delavec«.

Prav tako je treba poklice uslužbenec odrediti po vrsti posla, odnosno dela, n. pr. direktor podjetja, blaginik, fakturist, pravni referent, učitelj, sodnik, matičar itd.

V svrhu izboljšanja odgovorov na vprašanja po poklicu, položaju v poklicu in panogi dejavnosti bo za delavce in usluž-

bence pomožni list (obr. PS-1b), ki ga bodo izpolnila podjetja in ustanove ter ga neposredno pred popisom istim predale, tako da bo popisovalec podatke lahko prebral.

K osebam, ki začasno delajo v svojem poklicu, štejemo vse one gospodarsko aktivne osebe, ki ob času popisa začasno ne vrše svojega poklica, ker so nezaposlene ali ker se nahajajo na odsluženju vojaškega roka ali na vojaških vajah, v zaporu, na bolezenskem dopustu itd. Vse take osebe vpišejo poklice, ki so ga vršile pred nastopom vzroka, zaradi katerega sedaj ne vrše poklica. Osebe, ki še niso zaposlene, pa so kvalificirane za izvrševanje odredjenega poklica, vpišejo ta poklic ne oziraje se na to, da ga trenutno ne izvršujejo. Ako pa imajo splošno usposobljenost, n. pr. dovršeno gimnazijo, srednjo ekonomsko šolo, pravno fakulteto itd., napišejo: dovršena gimn. itd.

Osebe z lastnimi dohodki se smatrajo tiste, ki ob času popisa niso gospodarsko aktivne, a prejemajo dohodke, ki ne izhajajo iz njihovega sedanjega, temveč iz njihovega prejšnjega dela (osebni upokojenec, inval. delavec) ali aktivnosti (vojni invalidi) ali iz dela aktivnosti nekega ožjega člana družine (družinski upok. rentnik, uvažali social. pom.). Take osebe vpišejo n. pr.: osebni upokojenec, inval. rentnik itd.

Vzdrževane osebe so one, ki nimajo lastnih dohodkov, pa jih vzdržujejo starši, sorodniki ali druge osebe. Te osebe vpišejo kot odgovor n. pr.: otrok, dijak, študent, nesposoben za delo in podobno. Otroci v kmetijskih gospodinjstvih, ki izvršujejo kmečka dela, vpišujemo: poljedelec, pastir, ne oziraje se na to, ali so doyršili 14 leto.

Osebe, stare nad 14 let, ki se ne morejo upoštevati h gospodarsko aktivnim osebam, ker redno ne vršijo nobenega posla, niti nimajo osebnih dohodkov, niso gospodinjice, niso nesposobne za delo itd., se bodo vpisale kot osebe brez poklica.

Osebe, ki so zaradi starosti, bolezni ali nekega drugega razloga nehale izvrševati svoj poklic, ne napišejo prejšnjega poklica, temveč postopajo na sledeči način:
a) če izvršujejo sedaj neki drug poklic, vpišejo pač sedanji poklic;
b) ako imajo posestvo, ki jim domača redna dohodke, napišejo n. pr. »rentnik«;
c) ako so svoje imetje prenesli na naslednike s pravico domstnega uživanja, vpišejo »prevžnikar«;
d) ako imajo take osebe stalne osebne dohodke, vpišejo n. pr. »upokojenec«, »invalid« in slično;
e) ako te osebe nimajo osebnih dohodkov ali imetja, ki bi ga mogli smatrati, da jim omogoča vzdrževanje, in jih vzdržuje družina ali so nastanjeni v domovih, vpišejo kot poklic n. pr. »vzdrževana oseba«, »starček«, »starka« in slično.

Na Zavrču so zaključili tečaj za žensko mladino

24. februarja so bili zaključni izpiti tečaja za žensko mladino. Ob tej priliki so dekleta dokazala, da so v dobro organiziranem tečaju mnogo pridobile. Vsa predavanja, ki so se vršila redno skozi štiri mesece 18 krat po 5 ur so predavatelj praktično zajeli, to je prilagodili jih terenu. Vsa dekleta, bilo jih je 34, so imela na razpolago dovolj knjig,

PRVO POMOČ PTUJSKE BOLNISNICE SO POTREBOVALI

Korenjak Franček iz Zabovce 90, Emeršič Franc iz Velikega vrha 51, Panikvar Franc iz Gerčeje vasi 52, poškodbe glave.
Sok Ciril iz Nove vasi pri Ptuj 48, poškodba očesa.
Bezjak Janko iz Budine 21, Kanjč Jože iz Zg. Jablan 5, poškodba kijučnice.
Kolar Liza iz Virja, Cep Mirko iz Spodnje Hajdine 79, Majcen Jože iz Mezgovca 33, Bogme Alojz iz Lovrenca 64, Kosl Franc iz Velike Nedelje 26, Novak Andrej iz Vodranc, Macuh Anton iz Prepolj 15, poškodba roke.
Kranjc Barbara iz Spodnje Hajdine 122, Beranič Franc iz Apač 86, Lešnik Terezija iz Ptujja, Ormoška cesta 2, Kolar Ivan iz Stoperc 52, Ivančič Anton iz Ptujja, Ljutomerska 20, poškodba noge.

ki jih je preskrbelo vodstvo tečaja, kar je mnogim v zimskih dolgih nočeh dalo priliko seznanjati se z elementarnimi pojmi higijene, nalezljivih bolezni, spolnih bolezni in deli naših velikih pisateljev. Dekleta so zelo radegale po leposlovnih knjigah, ki jim jih je nudila novoustanovljena ljudska knjižnica v Zavrču.

Pred izpito komisijo, ki so jo tvoril tov. F. Majcenovič, predsednik občine Zavrč, Kotar Ludvik, nameščeneec državnega posestva Zavrč in tov. Antauer Nikolaj, učitelj na Zavrču so se prepričali, da je bil tečaj uspešen. Vsem udeleženkam tečaja so bila izstavljena potrdila o učenem uspehu. Ob zaključku tečaja se je v imenu deklet tov. Gol Marija zahvalila vodstvu tečaja za njegov trud, kar je znak, da so dekleta odnesla s tečaja dober vtis in da si takih tečajev še želijo.

Udeležba na tečaju je bila povprečno 98% z izjemo tov. Čeh Marije iz Pestik štev. 8, ki je zadnji mesec stalno iz neznanega vzroka izostajala in katero je vodstvo tečaja predlagalo disciplinskemu sodišču v kaznovanje.

PO OBČINSKI ALI SOKOVI POTI?

Med občinskim ljudskim odborom Podgorci in Sok Ivanom ter Petek Francem, posestnikoma iz Podgorce je prišlo do spora zaradi poti (ceste), ki si jo prilaščata Sok in Petek. To pot uporablja več posestnikov pa tudi Okrajno kmetijsko gospodarstvo Dornava. Ker je v slabem stanju, se je tekmo časa premikala vedno dalje in končno prelestila na Sokovo zemljišče, zaradi česar zahteva Sok od koristnikov te poti odškodnino. S tem pa se ne strinja občinski ljudski odbor, ki je pisмено pozval Soka, da preneha s pobiranjem odškodnine.

Ker pa spora zaradi te poti občinski ljudski odbor in Sok ter Petek ne morejo sami rešiti, ga bo reševal civilni senat ptujškega sodišča 6. marca 1953, ob 9. uri.

Slični spori verjetno obstajajo tudi drugod med pozamezniki in tudi med občinskimi odbori in privatniki, vendar ne pomenijo problema, ki ga ne bi bilo mogoče rešiti. Tudi za ta spor je sicer veliko zanimanje, vendar so vsi zainteresirani za to, da se zadeva pravično reši in da se tako ustvarijo med ljudstvom znosni odnošaji.

DOBAVITELJI SADIJA NE SMEJO BITI OŠKODOVANI

Franc Rinc, posestnik iz Dolene je bil v pogodbenem odnosu s podjetjem »Vino-sadje« Ptuj glede na potrebe, ki jih je imelo podjetje v času nakupa sadja Rinc je poskrbel za dobavitelje sadja, ki so ga podjetju tudi prodali, niso pa prejeli plačila, čeprav je podjetje denar za to že izplačalo.

Med podjetjem in Rincem je prišlo končno do spora, kdo naj

Ljudska univerza v Ptuj

NASLEDNJE PREDAVANJE LU V PTUJU

Ponedeljek 9. marca 1953, ob 20. uri v dvorani OK ZKS »O življenju zakoncev v luči naših novih pravnih predpisov«.

Predava tov. Anton Kanceler, sodnik Okrajnega sodišča v Ptujju. — Vabimo vse Ptujčane. Odbor

S POTI PO AMERIKI

Vabilu odbora Ljudske univerze v Ptujju se je odzval v tem tednu tudi naš znanec in rojak tov. Simonič Franc, sekretar Okrajnega komiteja ZKS Maribor in nas obiskal v ponedeljek 2. marca. Poročal nam je o vtiših s potovanja v Združene države Severne Amerike v lanskem letu, ko se je mudil na 7 tedenskem bivanju Mednarodne komisije, katera je proučevala pogoje za izboljšanje izpopolnjevanja naših strokovnjakov v kmetijstvu. Predavanje ni bilo le goli potopis, temveč nas je predavatelj seznanil z najnaprednejšimi metodami kmetijske proizvodnje v ZDA. Informiral nas je tudi s stališčem, ki ga ZDA zavzemajo do naše države in o njenih medsebojnih odnosih.

Predavatelj je bil živahen in preprost in prav s tem je doživel to predavanje v letošnjem letu najboljši uspeh, pa če ga vzamemo številčno ali kvaliteto, saj ga je obiskalo več ljudi, kakor je prostora v dvorani Okrajnega komiteja ZKS. Predavatelj je obljubil tudi drugi del predavanja, ki nas bo seznanilo z notranjo politiko ZDA. Pričakujemo ga ob koncu tega meseca.

Mestni kino Ptuj

Od 6. do 9. marca 1953 angleški film »TRETJI ČLOVEK«, tednik: Filmske novice.

Od 10. do 12. marca 1953 angleški mladinski film: »POT K USEPUH«, tednik: Obadsko barje.

V DVEH MESECIH 28.000 DIN PRIMANJKLJAJA?

Kmetijska zadruga Placar Tožič Turka Hinka, uslužbenca Koteksa Ormož za plačilo 23 tisoč 729,72 din razlike v poslovalnici KZ Placar v času od 3. III. 1952 do 15. V. 1952, ko je bil Turk poslovodja te poslovalnice. KZ Placar se v tožbi sklicuje na podatke inventure ob Turkovem prevzemu in predaji blaga, Turk pa pravi, da ne bo plačal niti petdeset para.

Spor bo končno rešilo sodišče.

V STRNIŠČU BODO PROSLAVILI 8. MAREC Z AKADEMJO

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« v Strnišču pripravlja skupno z osnovno šolo svečano akademijo v počastitev Dneva žena. Na sporedu bodo pesmi, ki jih pripravlja »Svoboda« in nekaj sodobnih koncertnih arij, ki jih bo zaigrala godba na pihalce.

Osnovna šola pripravlja balne letne točke, kar bodo to pot prvič izvedli. Tudi otroški vrtec namerava sodelovati, za kar gre največ zaslug učiteljstvu, ki je skrbno vadilo in pripravljalo najmlajše.

KDAJ SE BO NAČELO VPRASANJE SOLE V STRNIŠČU

O osnovni šoli v Strnišču smo že večkrat pisali. Učiteljski zbor ima resne težave, ki bodo z novim šolskim letom še večje, ko se bo število novih učencev zopet dvignilo.

Upravni odbor in delavski svet Tovarne glinice in aluminija sta imela v programu graditi »Kulturni dom« ali pa šolo. Denar bi črpali iz fonda za samostojno razpolaganje. Vendar je cela zadeva zaspala.

Tega vprašanja ne bi smeli zanemarjati in bi bilo potrebno v najkrajšem času načeti problem zidanja nove osnovne šole. V podkrepitve naj nam bo zgled samoiniciativa delovnega kolektiva »Gradis, Vuzenica, ki je iz tozadevnega fonda že pričel s pripravami za graditev nove šole, ki jo prav tako že delje časa pogrešajo.

plaća kupnino za sadje. Podjetje »Vino-sadje« se brani plačala, ker ne more dvakrat plačati, brani pa se tudi Rinc, čeprav sta on in nek njegov kompanjon dvignila za ta plačila denar. Končno je podjetje pripravljeno plačati sadje dobaviteljem, da ne bi bili oškodovani, vendar zahteva od Rinc, da vrne podjetju 27.065 dinarjev predplačila.

Dne 9. marca 1953 dopoldne bo spor reševal civilni senat ptujškega sodišča.

Za vedno nas je zapustil, v 72. letu starosti, naš nepozabni, ljubljeni oče, stari oče, stric in tast

Robert Rosenfeld

bivši trgovec.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 6. marca 1953 ob 15. uri, iz bolnišnice v Ptujju. PTUJ, dne 5. marca 1953.

Zalujoči:
POLDI in ROBERT, sinova; FRIDA in ELZA, snabi ter ostalo sorodstvo.

Vsako količino škopane slame kupi PLETARNA v Ptujju

Premijo 100.000 din sta zadela 2 Ptujčana

Srečnima dobitnikoma, tov. Zofiji Zdravce in Roku Nežmahu iz Ptujja je bila izplačana premija 100.000 din. Sreča se jima je nasmehnila pri zadnjem žrebanju v februarju. Novo žrebanje bo zopet 23. marca 1953!

Nabavite si pravočasno srečke, ker je njih število omejeno, da ne boste ostali brez njih, kot se je to zgodilo marsikomu že prejšnji mesec.

SPORT

ZELEZNICAR : DRAVA (Ljubljana) (Ptuj)

V nedeljo, 8. marca 1953 ob 14. uri, na igrišču ob Rogozniški cesti.

RAZGLAS

ALUMINIJ : DRAVA 4:3 (1:1)
Ptuj, 26. februarja. Prvo moštvo Aluminija je danes odigralo prijateljsko trening-tekmo s ptujsko Dravo na pomožnem igrišču, na katerem bodo tudi igrali vse prvenstvene tekme do polovice maja. Tekma je bila ves prvi polčas in do rezultata 2:2 enakovredna, saj je Drava celo vodila in je šele nato prišla do izraza tehnična premoč Aluminija in tudi mnogo boljše kondicija. Šele tik pred koncem je Dravi uspelo, da je znižala na 4:3. Tekmo je sodil z manjšimi napakami Preac. Žal smo zopet opazili med posameznimi navijači, kakor za eno tako tudi za drugo moštvo, da zopet netižno stara nasprotnstva, da se ne morejo spriljzniti z dejstvom, da kluba ne moreta trpeti takih pristranskih navijačev, in da pokažejo že na trening-tekmi, kako znajo prenašati športne poraze.

Ljudski odbor mestne občine Ptuj poziva vse državne, zadružno in družbene organizacije kakor zasebne lastnike motornih vozil, ne glede na vrsto vozila in pogonsko sredstvo, ki stanujejo na mestnem področju, da se javijo (brez vozila) na Ljudskem odboru mestne občine v soboto, dne 7. marca 1953, med 8. in 12. uro.

S seboj naj prinese prometne knjižice motornih vozil, v kolikor jih posedujejo, v nasprotnem primeru pa druge listine v zvezi z motornimi vozili.

Vinarska zadruga v Ptujju kupuje za svoje trsnice in matičnjake govelj gnoj in kompost v vsaki količini.

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM. Zaradi likvidacije KDZ Placar pozivamo vse upnike in dolžnike, da prijavijo odnosno poravnajo svoje terjatve ali obveznosti do 16. marca 1953.

Po tem terminu bodo terjatve izterjane sodnim putem. Likvidacijska komisija KDZ Placar

ZAHVALA

Sorodnikom, znanec in prijatelj sem se zahvaljujem za izraze sočustvovanja ob smrti moje tete

OBRAN JULIJANE iz Zgornjega Brega štev. 33

ter za spremstvo na zadnji poti na hajdinsko pokopališče. Obenem pa se zahvaljujem Upravi za dohodke pri OLO in prebivalec Brega za poklonjene vence.

Rozika in Franjo Obran Ptuj

MALI OGLASI

PRODRAM gradbeno parcelo v izmeri 17 arov (na njej že izgrajen 25 m globok betoniran studenec, ki leži v bližini tovarne aluminija Strnišča pri Ptujju. Parcela je prikladna za zidanje stanovanjske hiše. Resni interesi naj se obrnejo pisмено ali osebno na naslov: Tomaž Zdravec, Piešičeva štev. 1, pošta Ivanj-kovci.

PRODRAM posteljo, omaro, nočni omari, predalnik, železna vrata, dvoje vrat, stole in mize Vprašati pri Simonič, Orešje 34.

V PTUJU sem izgubil denarnico z osebno izkaznico, vojaško knjižico in druge dokumente, vse na ime Ribič Janez, Majšperk 28, ter nekaj denarja. Najditelja prosim, da mi dokumente vrne, denar pa naj obdrži za nagrado.

PRODRAM dobro seno. Naslov v upravi lista.

HIŠNICO, katera bi nekaj ur v tednu pogrezala pri gospodinjstvu sprejemno. Naslov v upravi lista.

Novice v društvu „Partizan“

Cas je, da zopet pregledamo telovadne vrste društva Partizan. Po statistiki je razvidno, da število članstva neprestano raste. Po zaslugi agilnega člana, vadiatelja tov. Zdravca Jurija šteje v novem poslovnem letu društvo 246 članov, ki sicer še ne telovadijo, toda s svojim pristopom kažejo prvo zanimanje. Prav je, da vemo, kateri delovni kolektivi so včlanjeni: Cevljarjeva zadruga 3, Mestna občina Ptuj 7, Notranja uprava Ptuj 11, Narodna banka Ptuj 15, Jugoslovanska ljudska armada 42, Okrajni komitet ZKJ 9, Okrajni ljudski odbor 10, Perutnina Ptuj 5, Pletarna Ptuj 14, Sodišče Ptuj 7, Javno tožilstvo Ptuj 2, U. D. V. 7, Železniška sekcija Ptuj 27, razne privatne osebe, med njimi obrtniki 53, Socialno zavarovanje Ptuj 6, Jugopetrol Ptuj 7, Socialno skrbstvo Ptuj 21.

Vsekakor je razveseljivo ugotoviti, da so med delovnimi kolektivi tako številno zastopani pripadniki JLA. Akcija za včlanjenje je še v teku. Jasno je, da bolnišnica, Mestne obrtne delavnice, Vinarska zadruga in trgovsko podjetje »Izbira« ne bodo ostali brez zanimanja in jih bomo prav kmalu pozdravili kot člane. Tudi največje trgovsko podjetje »Preskrba« naj se odzove akciji.

S pomočjo tov. Stropnika Jožeta, upravitelja Vajeniške šole za mešane stroke se je neodstojno vključila tudi obrtna mladina. Naši vadiatelji so izredno požrtvovalni, saj se ob telovadečim prirastku mimo

svojega običajnega dela dosti bolj zaposleni. Na tem mestu vabimo vse tiste, ki so bili nekoč vadiitelji pri Sokolu, naj pridejo k nam, da se znova razmahnejo in nam pripomorejo k dobri vsebini naših telovadnih ur.

Vajenci vadijo tile vadiatelji: tov. Carli Katica vadi žensko vrsto v ponedeljek, vpisanih 42, telovadi 35; tov. Zdravec Jurij vadi moško mladino v torek, vpisanih 40, telovadi 32; tov. Sarc Ladislav vadi moško mladino v sredo, vpisanih 52, telovadi 42; tov. Grabel Ivan vadi moško mladino v četrtek, vpisanih 46, telovadi 40; tov. Prejac Stanko vadi moško mladino v petek, vpisanih 44, telovadi 38. Nekateri od vpisanih mladincev vadijo že v Mladiki in zato je treba računati, da je telovadeče vajeniške mladine več kot 187.

Ce pregledamo stare vrste, je razveseljivo, da je telovadečih pionirjev, pionirk, mladincev in mladink skupaj 587.

Vsekakor je premajhno število gimnazijcev: 39 moških in 70 žensk (109), kar je občutno malo, če pomislimo, da je gimnazijsko poslopje že premahno, tolikšno je število dijakov (800).

Ptujčani in Ptujčanke naj se zavedajo, da zdravo telo ob svoji prožnosti, ki jo ohranja telovadba, ostaja mlado in zato naj pristopijo k društvu. Kmalu bo telovadna akademija. Takrat se bodo mogli prepričati, koliko lepote je v gibčnosti in koliko je navdušenja za življenje, ki veje iz zdravega telesa. Pomnožimo vrste telovadečih!

Dopisnite v Ptujski tednik